

BLIVO in 2001/2002

l a aa B IVO aa
 a c b b c a b u
 u N u
 c G a a
 G aa & u u a b c
 a b c
 O u b a a a a

Gras-klaver

Het project Gras-klaver had als doel het ontwikkelen van een inzichtelijke teelt- en gebruikershandleiding en het aanleggen en bezoeken van demonstratievelden waar klaverdoorzaai met o.a. een strokenfrees in praktijk gebracht werd. Het ontwikkelen van een inzichtelijke teelt- en gebruikershandleiding heeft geresulteerd in 'Het Complete Gras-klaverboek'. De brochure besteedt aandacht aan grassen, klaver, gras-klaver, gras-klaver in het rantsoen, de kostprijs van gras-klaver, etc. De vijf demonstratievelden, verdeeld over de vijf provincies van Vlaanderen, werden pas aangelegd eind mei-begin juni. Dit kwam door een late levering van de 'Slotter' doorzaaimachine en de veiligheidsmaatregelen rond MKZ. Tijdens de eerste doorzaaimomenten bleek de Slotter wat technische mankementen te vertonen. Op de zware kleigrond in Keiem was het ondertussen te droog geworden en daar lukte het niet om een proef te zaaien. Op de demonstratiedagen kregen de geïnteresseerden een uiteenzetting over het verloop en de resultaten van de proeven. Dit werd aangevuld door een theoretisch verhaal over de groei van gras-klaver en de plaats van gras-klaver in het rantsoen.

De resultaten, alsook de brochure, zijn bij BLIVO verkrijgbaar.

Herbiciden-vrije onkruidbeheersing

Het project 'Herbiciden-vrije onkruidbeheersing' had als doel na te gaan hoe de verschillende onkruidbeheersingsstrategieën verder kunnen worden geoptimaliseerd. Net als bij het gras-klaver project, stond ook hier het PCBT in voor het praktisch gedeelte. We vonden geen éénduidige antwoorden. Wel deden we heel wat interessante ervaringen op: schoffelen in graan is te overwegen, branden na opkomst in cichorei kan, neteg en wiedeg in voederbieten zijn toepasbaar en nuttig in vooropkomst, etc. In de bonen lukte het op zich wat minder, wat tegelijk aangeeft dat de nood aan optimalisatie hier groot is. Wellicht zijn er in bonen goede per-

spectieven met vingerwieders.

In de preiteelt werd vooral gewerkt aan het probleem van korstvorming. Bij droogte drogen de ruggen (in zandleemgronden) dermate uit dat mechanische onkruidbestrijding onmogelijk wordt.

De onderzoekers vormden, op aangeven van een bioteler, oude bladbeschermingsschijven om tot een toestel dat net in de flank van de rug snijdt, waardoor de droge korst in brokstukken uiteenvalt en zelfs het onkruid in de rij bestreden wordt. Een soort wiedhark dwars op de rug kan de klus afmaken. Daar wordt volgend jaar verder aan gewerkt. De demonstratiedag 'Mechanische onkruidbestrijding' op 4 juli was het hoogtepunt. Verschillende innovaties (Octopus van Vanhoucke, wiedhark van Christiaens, rijenbrander Vanhoucke, etc.) werden voor het eerst in Vlaanderen in andere teelten gedemonstreerd dan in maïs, nl. in bieten, bonen, prei en witloof. Ook het stuursysteem van Mutsaers en de rolschoffeldemonstratie van Sneeboer bleven bij. Daarom werd een vervolg geschreven op dit project, ditmaal meer gefocust op de bruikbaarheid van de ontwikkelde innovaties in verschillende teelten enerzijds, anderzijds willen we opnieuw een aantal concrete uitdagingen aanpakken, zijnde heel specifieke problemen waarmee telers in bepaalde grondsoorten, teelten, etc. kampen.

We hopen alvast volgend jaar verder vooruitgang te boeken met de herbiciden-vrije onkruidbeheersing. Jammer genoeg kan er, door de korte looptijd van de projecten, momenteel weinig of niet gewerkt worden aan het optimaliseren van de totale onkruidbeheersingsstrategieën (preventie en bestrijding).

In het voorjaar werd een inzichtelijke brochure 'Onkruidbeheersing zonder herbiciden' geschreven door BLIVO. Deze brochure is nog steeds verkrijgbaar bij de auteurs en vormt een goede leidraad voor de onkruidbeheersing in de biologische land- en tuinbouw.

Graan & Luzerne

Het project 'Graan en luzerne' had als doel het opvolgen van graan en luzerne onder biologische omstandigheden gedurende het gehele groeiseizoen. Dit zou oorspronkelijk gebeuren op twee bedrijven in het oosten van Vlaanderen en twee bedrijven in het westen van Vlaanderen. Door de MKZ-maatregelen konden de geplande demonstratiedagen echter geen doorgang vinden. Voor het opvolgen van

de groeiperiode werden digitale foto's gemaakt die later gepresenteerd werden in een brochure over graan en luzerne. Na de versoepeling werden tijdens de zomer demonstratienamiddagen georganiseerd met als thema de oogst en bewaring van graan en luzerne. Eind oktober werden ook demo-namiddagen georganiseerd, nu met de aandacht meer gericht op de rol van graan en luzerne in rantsoen van biologisch vee. Tijdens deze dagen werd de brochure uitgebracht, met enerzijds de plaats van luzerne en granen in het rantsoen en anderzijds een overzicht met kleurenfoto's van de teelt van graan en luzerne tijdens de groeiperiode.

Biologische plantenveredeling

Zaden vormen de basis voor de biologische productie. Desondanks weten sommige biologische boeren weinig over de productiewijze van hun zaaigoed. In de biologische sector is de discussie over de verenigbaarheid van de verdelingstechnieken met de uitgangspunten van de biologische landbouw in een stroomversnelling geraakt door het maatschappelijk debat over genetische manipulatie.

In het kader van deze discussie organiseerde BLIVO, Wervel en Velt i.s.m. NABU op 20 oktober een studiedag over biologische plantenveredeling.

Op de studiedag werd de aanleiding tot de discussie ingeleid door Cornelia Wiethaler van NABU (Duitse vereniging voor natuurbehoud), gevolgd door de kijk op de biologische plantenveredeling van Johan D'Hulster, bioboer en kleinschalige veredelaar/vermeerderaar. Christina Henatsch van Kultuuraat sprak over de methoden en resultaten van biologische zaadveredeling, gevolgd door professor Dirk Reheul van RUGent die zijn verhaal inleidde met een

stuk geschiedenis van de plantenveredeling en nader inging op de voorwaarden waaraan de biologische plantenveredeling in de toekomst zal moeten voldoen. Taco van der Made van Vitalis biologische zaden lichtte de werkwijze van het zaadbedrijf toe, en de voordelen van samenwerking met een groter -nog conventioneel- zaadbedrijf.

Edith Lammerts van Bueren van het Louis Bolk Instituut liet zien dat in de biologische landbouw de boer en veredelaar moeten samenwerken alsook hoe dit kan. Antoine De Paepe van Belbior sloot de rij met het pleidooi dat zaadgoed als primaire factor in de biologische productie zeer veel aandacht verdient en biologisch moet worden en dat dit alleen kan als er een duurzame relatie is tussen veredelaar, vermeerderaar en teler.

Tevens werd op deze studiedag verslag gedaan van de internationale bijeenkomst op 16 en 17 oktober, waar een ontwerp-tekst uitgewerkt werd naar toekomstige IFOAM-normen en eventueel ook Europese regelgeving. Meer inhoudelijke gegevens hieromtrent zijn beschikbaar op de redactie.

Biologische aardbeien

Eén van onze doelstellingen voor 2002 is het in beeld brengen van de biologische aardbeienteelt. Hiervoor zal de ervaring van biologische aardbeientelers worden verzameld alsook de resultaten van onderzoekscentra in binnen- en buitenland en gepubliceerde informatie over de biologische aardbeienteelt. De verzamelde informatie zal worden verwerkt tot een teeltbrochure waarmee de biologische teler een aantal handvaten heeft voor de teelt van aardbeien onder biologische omstandigheden.

De teeltbeschrijving zal een extra dimensie krijgen door drie veldbezoeken die rond de volgende thema's worden opgebouwd: bemesting en onkruidbeheersing; rassen, pluk en afzet en tenslotte de teeltvoorbereiding voor het volgende seizoen.

De veldbezoeken zullen worden aangekondigd in de vakpers. Tijdens de veldbezoeken wordt de teeltbeschrijving beschikbaar gesteld voor de geïnteresseerden.

Wintercursus bemesting

In het septembernummer van BIOvisie (p. 22) werd de wintercursus rond bemesting